

POGLAVLJE 1

U godini kada je apsolutno očekivao da ga više neće biti, svoj pedeset treći rođendan je najvećim delom proveo kao i svaki drugi dan – slušajući kako se drugi ljudi žale na svoje majke. Na bezosećajne majke, okrutne majke, seksualno provokativne majke. Mrtve majke koje su u glavama svoje dece još uvek bile žive. Žive majke koje su njihova deca želela da ubiju. Konkretno, gospodin Bišop, kao i gospođica Livaj i iskreno nesrećni Rodžer Cimerman, koji je delio svoj stan na Aper vest sajdu, a izgleda i svoj svakodnevni život i svoje burne snove, sa hipohondričnom, prefriganom, pokvarenom ženom koja kao da se posvetila samo tome da svom jedincu osujeti svaki pokušaj sticanja nezavisnosti – svi su oni tog dana satima i satima sipali otrov u vezi sa ženama koje su ih donele na ovaj svet.

Nemo je slušao izlive ubilačke mržnje, samo povremeno ubacujući poneki bezazleni komentar, ali nikada ne prekidajući bes koji se izlivao sa kauča. Sve vreme je samo želeo da bar jedan od njegovih pacijenata duboko udahne, na trenutak odstupi za korak od svog besa i vidi stvari onakve kakve zaista jesu – da je besan na samog sebe. Zahvaljujući školovanju i iskustvu, znao je da će na kraju, posle godina i godina gorkih reči u neobično izolovanom svetu psihijatrijske kancelarije, svi oni, čak i onaj siroti, očajni, sakati Rodžer Cimerman, doći i sami do tog zaključka.

Ipak, to što mu je rođendan direktno ga je podsetilo da će i on jednog dana umreti i navelo ga je da se zapita da li će imati dovoljno

vremena da sve njih sačeka da dođu do trenutka prihvatanja istine, što je za svakog psihijatra prava eureka. Njegov otac je umro malo pre svog pedeset trećeg rođendana od srca oslabljenog višegodišnjim strastvenim pušenjem i stresom. Bio je svestan da mu ta činjenica suptilno i dobronamerno čuči negde u podsvesti. I dok je neprijatni Rodžer Cimerman kukao i zavijao tokom poslednjih nekoliko minuta svog termina, koji je bio i poslednji tog dana, malo je odlutao, ne obraćajući u potpunosti pažnju na pacijenta, kao što bi trebalo. Tada je čuo slab zvuk zvona koje je postavio u čekaonici.

To zvono ga je obavestavalo da je došao pacijent. Svakom pacijentu je pre prve seanse objašnjavao da po dolasku zazvoni dva puta kratko i jednom dugačko. Na taj način je mogao da razlikuje pacijente od komšija, majstora, tehničara koji dolaze da očitavaju strujomere i vodomere i momaka koji nešto isporučuju.

Ne pomerajući se, bacio je pogled na svoj dnevni raspored pored sata na malom stolu, pacijentu iza glave, tako da ovaj ne može da ga vidi. Za šest po podne nije imao nikog zakazanog. Sat je pokazivao dvanaest minuta do šest, a Rodžer Cimerman kao da se ukočio na kauču.

„Mislio sam da sam ja poslednji svakog dana.”

Nije mu odgovorio.

„Posle mene niko ne dolazi, bar se ja nikog ne sećam. Nijednom. Da niste menjali raspored, a da mi niste rekli?”

Ni ovog puta mu nije odgovorio.

„Ne sviđa mi se to da neko dolazi posle mene”, rekao je Cimerman odlučno. „Hoću da sam poslednji.”

„Zašto mislite da vam je to važno”, konačno ga je pitao.

„Na neki poseban način, biti poslednji je kao biti prvi”, odgovorio je Cimerman sa onom oštrinom u glasu koja je ukazivala na to da su takve stvari jasne i najvećoj budali.

Klimnuo je glavom. Cimerman je izneo zanimljivo i precizno viđenje. Ali, kao što je to uvek bio slučaj sa tim jadnikom, izneo ga je na samom kraju seanse. Ne na početku kada bi mogli da tokom

narednih pedeset minuta vode neki koristan razgovor u vezi sa tim. „Zapamtite to do sutra”, rekao je. „Mogli bismo odatle da počnemo. Nažalost, mislim da je ovo sve za danas.”

Cimerman je oklevao pre nego što je ustao. „Sutra? Ispravite me ako grešim, ali sutra vam je poslednji dan pre nego što zbrišete na vaš glupi avgustovski odmor, isto kao i svake godine. Šta ću ja da imam od toga?”

Ni ovoga puta nije odgovorio, ostavio je to pitanje da lebdi pacijentu iznad glave. Cimerman je glasno uzdahnuo. „Ko god da je tamo, sigurno je mnogo zanimljiviji od mene, a?”, rekao je ogorčeno. Zatim je naglo skinuo noge sa kauča i pogledao doktora. „Ne volim kad su stvari drugačije”, rekao je oštro. „Nikako to ne volim.” Dok je ustajao, bacio je brz, precizan pogled na doktora, stresao ramena i iskezio se. „Valjda treba da je uvek isto. Dođem, legnem, počnem da pričam. Poslednji pacijent svakog dana. Tako bi trebalo da bude. Niko ne voli promene.” Uzdahnuo je, ali ovoga puta više besno nego rezignirano. „Dobro. Onda, sutra. Poslednja seansa pre nego što zapalite u Pariz, na Rt dobre nade, na Mars ili gde već idete i ostavljate me ovde sasvim samog.” Cimerman se naglo okrenuo i odlučno izašao, ne okrenuvši se nijednom.

Na trenutak je ostao sam u svojoj fotelji, slušajući sve slabije zvuke koraka ljutitog čoveka koji odlazi. Zatim je ustao, osetivši nešto od godina koje su mu ukrutile zglobove i zategle mišiće tokom ovog dugog i nepomičnog popodneva iza kauča, i krenuo prema vratima iza kojih je bila skromna čekaonica. Ta soba, sa svojim čudnim i netipičnim rešenjima, u kojoj je pre mnogo godina započeo praksu, bila je na neki način jedinstvena. Bila je jedini razlog što je iznajmio stan one godine kad je završio stažiranje i jedini razlog što je ostao ovde više od četvrt veka.

Soba je imala troja vrata: jedna koja vode do predsoblja, od kojeg je napravio čekaonicu; druga, koja vode direktno u hodnik zgrade; i treća, koja vode u skromnu kuhinju, dnevnu sobu, spavaću sobu i ostatak stana. Ta kancelarija je bila kao privatno ostrvo, sa kapijama

koje vode u druge svetove. Često ju je doživljavao kao neki među-prostor, kao most između različitih stvarnosti. To je voleo, zato što je verovao da mu izolovanost njegove kancelarije od ostatka sveta na neki način olakšava posao.

Nije mogao da se seti nijednog pacijenta koji bi došao, a da nije imao zakazano. Za sve ove godine prakse, nije mogao da se seti nijednog pacijenta koji je to ikada uradio.

Niti je mogao da se seti ikoga ko je u takvoj krizi da bi bio u stanju da ovako naglo menja odnos između psihijatra i pacijenta. On je sve zasnivao na rutini, na rutini i istrajnosti, tako da gola težina reči izgovorenih u veštačkoj, ali apsolutnoj čistini psihijatrijske kancelarije na kraju utaba put ka razumevanju. Tu je Cimerman bio u pravu. Promena nije dobra. Zato je odlučno krenuo korakom iščekivanja, blago uznemiren zbog pomisli da je nešto možda hitno ušlo u život za koji je često strahovao da je postao previše krut i do kraja predvidiv.

Otvorio je vrata čekaonice i pogledao.

Prostorija je bila prazna.

Na trenutak se zbunio i pomislio da mu se zvonjenje možda samo učinilo, ali onda se setio da ga je čuo i gospodin Cimerman i da je i on prepoznao način zvonjave koji je obavestavao da je u čekaonici neko poznat.

„Dobar dan?“, rekao je, iako mu je bilo jasno da nema nikoga ko bi ga čuo.

Osetio je kako mu se čelo nabira od iznenađenja i popravio je naočare. „Interesantno“, izgovorio je naglas. Zatim je primetio koverat na stolici sa krutim naslonom za leđa koju je postavio za pacijente koji čekaju. Polako je uzdahnuo, klimnuo glavom prvo napred, pa nazad i onda pomislio kako je sve ovo previše melodramatično čak i za njegove aktuelne pacijente.

Prišao je stolici i uzeo koverat. Na njemu je bilo otkucano njegovo ime.

„Baš neobično”, rekao je naglas. Malo je sačekao pre nego što ga je otvorio. Prineo ga je čelu, kao Džoni Karson u jednom od svojih trikova, pokušavajući da pogodi koji od pacijenata ga je ostavio. Ali ovo je bilo potpuno netipično za bilo koga od onih desetak pacijenata koji su mu redovno dolazili. Svi su oni voleli da se direktno i često žale na njegove nedostatke i slabosti. Iako ga je to ponekad iritiralo, to je bilo sastavni deo posla.

Otvorio je koverat i izvukao dva lista kucanog papira. Pročitao je samo prvi red:

Srećan pedeset treći rođendan, doktore. Dobro došao u prvi dan svoje smrti.

Naglo je udahnuo. Kao da mu se malo zavrtelo u glavi od ustajalog vazduha u stanu, pa se brzo naslonio na zid da se pribere.

Doktor Frederik Starks, čovek čija je profesija introspekcija, živeo je sam, progonjen uspomenu drugih ljudi.

Prišao je malom starom stolu od javorovine, koji je dobio na poklon od supruge pre petnaest godina. Tri godine je prošlo od njene smrti, ali kada je seo za sto, učinilo mu se da i dalje može da čuje njen glas. Raširio je oba lista pisma ispred sebe. Pomislio je kako ima više od decenije otkako se poslednji put uplašio nečega i kako se tada uplašio kada je onkolog dao dijagnozu njegovoj supruzi. Sada je ovaj novi, suv i kiselkast ukus na jeziku bio isto toliko nepoželjan koliko i ubrzani rad srca koji je osećao u grudima.

Strpljivo je sačekao nekoliko trenutaka da mu se srce smiri. Bio je bolno svestan sopstvene usamljenosti u tom trenutku i mrzeo je tu ranjivost koju je usamljenost stvarala u njemu.

Riki Starks – koji je retko dozvoljavao da iko sazna koliko mu se više sviđa razigrani zvuk tog nadimka od onog šupljeg Frederik – bio je čovek rutine i reda. Toliko posvećen normalnosti da se to graničilo sa religioznošću i opsesivnošću. Smatrao je da je to jedini

bezbedan način da se razumeju haos i ludilo koje mu pacijenti svakodnevno donose. Fizički je bio omanji čovek; par centimetara ispod sto osamdeset, mršavog, asketskog tela koje je imao zahvaljujući svakodnevnoj rutini brzih, kratkih šetnji u vreme ručka i upornim odbijanjem da se preda slatkišima i sladoledima, koje je potajno obožavao.

Nosio je naočare, što za čoveka njegovih godina nije bilo neobično, ali je istovremeno bio ponosan što mu je prepisana minimalna dioptrija. Bio je ponosan i na to što mu se kosa, iako tanka, još razlivala po glavi kao žito u polju. Prestao je da puši i samo bi povremeno popio čašu vina da lakše zaspi. Bio je navikao na svoju usamljenost, nije mu smetalo da sam jede u restoranu ili da sam ode u bioskop ili u pozorište na Brodveju. Smatrao je da su mu telo i mozak u odličnom stanju. Uglavnom se osećao mnogo mlađe nego što je zaista bio. Ali, istovremeno je bio svestan da ulazi u godinu koju njegov otac nije preživeo. Iako je znao da to nema mnogo logike, mislio je da neće dočekati pedeset četvrtu zato što bi tako nešto bilo nepošteno ili čak nepristojno. A opet, dok je ponovo gledao u prva slova pisma, pomislio je, kao da samom sebi protivreči, kako nije spreman da umre. Zatim je nastavio da čita, polako, zastajući kod svake rečenice, dozvoljavajući nemiru i jezi da se ukorene.

Ja postojim negde u tvojoj prošlosti.

Upropastio si mi život. Ti možda ne znaš ni kako ni zašto, pa čak ni kada, ali jesi. Doneo si nesreću i tugu u svaki sekund mog života. Upropastio si mi život. I sada ja nameravam da potpuno upropastim tvoj.

Riki Starks je ponovo teško uzdahnuo. Živeo je u svetu u kojem su prazne pretnje i lažna obećanja bili uobičajeni, ali je istovremeno odmah znao da su ove reči ispred njega sasvim drugačije od onih trabunjanja koja je navikao da sluša svakodnevno.

Moja prva pomisao je bila da te jednostavno ubijem i tako naplatim račun. Ali to bi bilo suviše lako. Doktore, ti si jedna bedno laka meta. Ne zaključavaš vrata preko dana. Ideš u šetnju uvek istim putem, od ponedeljka do petka. I vikendima si zadivljujuće predvidiv, sve do onog izlaska nedeljom ujutru da kupiš Tajms, zemičke, kafu s lešnicima s dve kašičice šećera, bez mleka, u onom fensi kafiću dva bloka južno. To je previše lako. Ne bi mi bio nikakav izazov da te pratim i ubijem. A imajući u vidu lakoću s kojom bi se to izvelo, ne znam da li bi mi to donelo ono preko potrebno zadovoljstvo. Zato mislim da je bolje da se ti sam ubiješ.

Riki Starks je osećao nelagodnost dok je sedeo. Osećao je kako iz ovih reči izbija vrelina kao vatra iz peći koja ga miluje po čelu i obrazima. Usne su mu bile suve i vlažio ih je jezikom, ali uzalud.

*Ubij se, doktore.
Skoči s mosta. Raznesi sebi mozak pištoljem.
Baci se pod autobus. Skoči pod voz u metrou. Pusti gas na šporetu i kresni upaljač.
Nađi neku finu banderu i obesi se. Metod izaberi sam.
Ali to ti je najbolje rešenje.
Tvoje samoubistvo će biti mnogo bolje rešenje, s obzirom na prirodu našeg odnosa. I sigurno će biti mnogo bolji način da mi otplatiš ono što mi duguješ.*

Evo koju ćemo igru da igramo: imaš tačno petnaest dana, od sutra ujutru u šest, da saznaš ko sam. Ako uspeš, moraš da zakupiš oglas na dnu naslovne strane Njujork tajmsa i da tu objaviš moje ime. To je sve: samo objavi moje ime.

Ako to ne uradiš... E, onda kreće pravi provod. Primitićeš da se na drugoj strani ovog pisma nalaze imena pedeset i dvoje tvojih

rođaka. Ima ih od onih tek rođenih, od jedva šest meseci, kao što je dete tvoje nećake iz drugog kolena, do tvog rođaka prvoklasnog kapitaliste sa Vol strita koji je potrošen i beživotan isto kao ti. Ako ne zakupiš oglas kao što sam ti rekao, onda imaš ovaj izbor: ili se odmah ubij, ili ću da uništim nekoga od tih nedužnih ljudi.

Uništim.

Kakva zanimljiva reč. Može da znači finansijsku propast. Može da znači društveni krah. Može da znači psihološko silovanje. Može da znači i ubistvo. Eto ti tema za razmišljanje. Može da bude neko mlad ili neko star. Muško ili žensko. Bogat ili siromašan.

Ja ti samo obećavam da će biti nešto od čega se ni oni – a ni njihovi najmiliji – nikada neće oporaviti, bez obzira na to koliko godina proveli u psihoanalizi. I šta god da bude, ti ćeš svaki sekund svakog minuta koji ti je preostao na ovoj planeti živeti sa svešću da si ti, i samo ti, to izazvao.

Osim, naravno, ako ne postupiš časno i ne ubiješ se, čime bi poštedito onoga na koga padne moj izbor.

To je tvoj izbor: moje ime na tvojoj čitulji. U istim novinama, naravno.

Kao znak dokle seže moja ruka i koliko je sve detaljno isplanirano, danas jednom skromnom porukom stupam u kontakt sa jednom od osoba sa spiska. Apelujem na tebe da ostatak ove večeri provedeš mozgajući ko je to i kako ću to da uradim. A onda ujutru i bez odlaganja možeš da se baciš na pravi posao.

Naravno, ja ne očekujem da ćeš moći da pogodiš moj identitet. Ali, kao dokaz mog sportskog duha, dawaću ti s vremena na vreme tokom narednih petnaest dana poneki nagoveštaj. Tek da bude zanimljivije, mada bi pametan i intuitivan tip kao ti trebalo da pretpostavi da je i celo ovo pismo prepuno putokaza. Ipak, evo ti jedna najava, onako kao poklon.

*Prošli život radost plete,
Majka, otac, malo dete.
Nestadoše dobri dani,
Oca zovu okeani.*

Poezija mi nije jača strana.

Mržnja jeste.

Možeš da postaviš tri pitanja. Tako da odgovori budu da ili ne, molim te.

Koristi isti metod, mali oglas u dnu naslovne strane Njujork tajmsa.

Ja ću ti odgovoriti u svom stilu u roku od dvadeset i četiri sata. Srećno. Mogao bi da odvojiš malo vremena da organizuješ sopstvenu sahranu. Kremiranje je verovatno bolje rešenje od prave sahrane. Znam da ne voliš crkve. Mislim da nije pametno da zoveš policiju. Verovatno će ti se smejati, a pretpostavljam da bi tvoja taština to teško podnela. A i time bi me razbesneo još više, a sigurno ni sada ne možeš da proceniš koliko sam ja nestabilna osoba. Možda ću da reagujem histerično, da napravim neko zlo.

Ali u jednu stvar možeš da budeš apsolutno siguran: moj bes ne poznaje granice.

Pismo je bilo potpisano štampanim slovima:

CVILIDRETA

Riki Starks se zavalio u stolici kao da ga je bes koji je isijavao iz reči pred njim udario u lice poput pesnice. Naterao je sebe da ustane, prišao prozoru i širom ga otvorio, pustio zvuke grada da ulete u tišinu male prostorije, da ih donese neočekivani julski povetarac koji je nagoveštavao oluju. Udahnio je, tražeći u vazduhu nešto što bi mu pomoglo da savlada ovu vrelinu koja ga je obuzela. Čuo je u daljini policijske sirene i kakofoniju automobilskih truba, koje na Menhetnu kao da čine konstantan šum. Duboko je udah-

nuo dva ili tri puta, a zatim je zatvorio prozor, blokirao sve spoljne zvuke normalnog gradskog života.

Vratio se pismu.

U nevolji sam, pomislio je. Ali u kolikoj nevolji, to u prvom trenutku nije bio siguran.

Shvatio je da mu neko ozbiljno preti, ali mu parametri te pretnje još uvek nisu bili jasni. Jedan krupan deo njega je insistirao da ignoriše to pismo na stolu. Da jednostavno odbije da igra nešto što ionako ne liči mnogo na igru. Namrštio se, pustio tu misao da se razvija. Obrazovanje i iskustvo govorili su mu da je najpametnije ne preduzimati ništa. Uostalom, psihoanalitičar često zaključi da je ćutanje i nereagovanje na provokativno i nedolično ponašanje pacijenta najpametniji način da se dođe do psihološke istine takvog ponašanja. Ustao je i dva puta obišao oko stola kao pas koji je nešto čudno nanjušio.

U drugom prolasku je zastao i ponovo se zagledao u slova na papiru.

Odmahnuo je glavom. Neće moći tako, shvatio je. Na trenutak je osetio divljenje prema autorovom stilu. Riki je shvatio da bi *ubiću te* verovatno primio nezainteresovano, skoro kao nešto dosadno. Uostalom, živeo je dovoljno dugo, i dobro, pomislio je, tako da pretnja smrću jednom sredovečnom čoveku ne znači baš mnogo. Ali pred sobom nije imao ništa takvo. Ovde je pretnja bila uvijenija. Neko drugi će patiti ako on ništa ne preduzme. Neko nedužan i najverovatnije mlad, jer su mladi ranjiviji.

Riki je progutao knedlu. Kriviću sebe i provešću ostatak života u pravoj agoniji.

Tu je autor pisma bio sasvim u pravu.

Ili ću se ubiti. Osetio je iznenadnu gorčinu na jeziku. Ubistvo bi bilo antiteza svemu do čega je čitavog života držao. Imao je osećaj da je osoba koja se potpisala sa Cvilidreta to znala.

Odjednom je imao osećaj kao da je na sopstvenom suđenju.

Ponovo je počeo da hoda po kabinetu, da analizira pismo. Prodoran glas u njemu je hteo da odbaci to pismo, da celu tu poruku zaboravi, da je pripiše preterivanju i fantaziranju bez ikakvog temelja u stvarnosti, ali je uvideo da to ne može. Prekorio je samog sebe: *Ne možeš da ignorišeš nešto samo zato što ti se ne sviđa.*

Ali nije imao jasnu predstavu kako da reaguje. Prestao je da hoda i vratio se u stolicu. Ludilo, pomislio je. Ali ludilo sa elementom velike inteligencije, zato što će me navesti da mu se i sam pridružim.

„Treba da zovem policiju”, rekao je naglas. A onda je stao. I šta da im kažem? Da okrenem 911 i da nekom tupavom i nezainteresovanom naredniku ispričam kako sam dobio preteće pismo? I da ga slušam kako mi odgovara: *Pa šta?* U najboljem slučaju može da kaže da nikakav zakon time nije prekršen. Osim ako nagovaranje nekoga da izvrši samoubistvo nije nekakav prekršaj? Kakvo je to ubistvo, zapitao se. Prošlo mu je kroz glavu da telefonira svom advokatu, ali onda je shvatio da situacija nastala ovim pismo nije pravno pitanje. Njemu se neko obratio na njegovom terenu. Ovo je zamišljeno kao igra intuicije i psihologije: ovde je reč o emocijama i strahovima. Odmahnuo je glavom i rekao sebi: *Mogu ja da igram na tom terenu.*

„Šta je ono što već znaš?”, rekao je sebi u praznoj prostoriji.

Neko ko poznaje moju rutinu. Ko zna kako puštam pacijente u kabinet. Kada pravim pauzu za ručak. Ko je bio dovoljno pametan da iskopa spisak mojih rođaka. Za to je trebalo kreativnosti.

Neko ko zna kad mi je rođendan.

Ponovo je duboko udahnuo. Mene je neko proučavao.

Nisam toga bio svestan, ali neko me je posmatrao. Odmeravao me. Neko je uložio dosta vremena i truda da osmisli ovu igru i nije mi ostavio mnogo vremena da odigram kontrapoteze.

Usta su mu postala suva. Odjednom je bio strašno žedan, ali ne i spreman da napusti svetinju svog kabineta i ode do kuhinje po čašu vode.

„Šta sam ja to uradio da me neko ovako mrzi?”, zapitao se.

To pitanje je bilo kao brz udarac u stomak. Riki je bio svestan da ima onu aroganciju dušebrižnika koji misle da su razumevanjem i prihvatanjem nečijeg postojanja doneli nešto dobro u svoj mali ćošak sveta. Veoma ga je uznemirila pomisao da je u nekome negde stvorio neki monstruozi virus mržnje.

„Ko si ti?“, pitao je pismo. Istog trenutka je počeo da prelistava spisak pacijenata, idući nekoliko decenija unazad, ali je isto tako naglo i stao. Shvatio je da će to u jednom trenutku morati da uradi, ali sistematično, disciplinovano, predano, a sada još nije bio spreman za taj korak.

Riki je smatrao da nije dovoljno kvalifikovan da bude sopstveni policajac. Ali onda je odmahnuo glavom i shvatio da, na neki jedinstven način, to i nije tačno. Godinama je on bio neka vrsta detektiva. Razlika je bila samo u prirodi zločina koje je istraživao i tehnikama koje je koristio. Pomalo osnažen tim razmišljanjem, otvorio je prvu fioku sa desne strane i izvadio stari, kožni adresar, koji je već toliko bio iskrzan na ivicama da je ostao u jednom komadu samo zahvaljujući gumici. Za početak, rekao je sebi, možemo da nađemo rođaka s kojim je ova osoba kontaktirala. Mora da je reč o nekom bivšem pacijentu, rekao je sebi, nekome ko je prekinuo sa analizama i pao u depresiju. Nekome ko je već godinama imao skoro psihotične fiksacije. Pretpostavio je kako će uz malo sreće i nekoliko naznaka od kontaktiranog rođaka moći da identifikuje tog bivšeg pacijenta. Probao je sebi da kaže, empatično, da autor pisma, Cvilidreta, zapravo traži pomoć. A onda je istom brzinom odbacio tu naivnu pomisao. Držeći adresar u ruci, Riki se setio istoimenog lika iz bajke. Okrutnog, magičnog patuljka crnog srca koji nije nadmudren, ali gubi igru samo zato što nema sreće. Kad se toga setio, nije se osećao bolje.

Pismo na stolu kao da je sijalo.

Lagano je klimnuo glavom. Pismo ti mnogo govori, tvrdilo je. Poveži njegove reči sa onim što je autor već uradio i verovatno si na pola puta da zaključiš ko je on.

Gurnuo je pismo u stranu i otvorio adresar da bi našao prvu osobu sa spiska od pedeset i dve. Napravio je malu grimasu i počeo da okreće broj telefona. Za poslednjih deset godina nije mnogo kontaktirao sa rođacima i pomislio je kako oni neće biti oduševljeni što im se sada javlja. Posebno imajući u vidu prirodu njegovog poziva.